

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Nord-Trøndelag fylkeskommune

SAKSPROTOKOLL

Sak nr. 08/176

Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling - høringsuttalelse

<i>Behandlet/Behandles av</i>	Møtedato	Sak nr .
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	4.11.2008	08/176

Saksbehandler: Kristin Storvig

Arkivsak: 04/08017

Arkivkode: 66

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Nord-Trøndelag fylkeskommune avgir følgende uttalelse til høringsutkastet "Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling":

1. Fylkesrådet støtter strategien i "Namdalsbibliotekene - plan for samarbeid og utvikling 2008-2014".
2. Fylkesrådet vil poengtere viktigheten av å fortsette det interkommunale og regionale biblioteksamarbeidet. Konkretisering i form av partnerskapsavtaler, felles handlingsplaner og lokale økonomiplaner bør gjøres på de utviklingsområder som prioriteres.

Protokoll

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sak nr. 08/176

Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling - høringsuttalelse

Behandlet/ Behandles av
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sted
Fylkets Hus

Møtedato **Sak nr.**
04.11.2008 08/176

Saksbeh: Kristin Størvig

Arkivsak: 04/08017

Arkivkode: 66

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Nord-Trøndelag fylkeskommune avgir følgende uttalelse til høringsutkastet "Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling":

3. Fylkesrådet støtter strategien i "Namdalsbibliotekene - plan for samarbeid og utvikling 2008-2014".
4. Fylkesrådet vil poengtere viktigheten av å fortsette det interkommunale og regionale biblioteksamarbeidet. Konkretisering i form av partnerskapsavtaler, felles handlingsplaner og lokale økonomiplaner bør gjøres på de utviklingsområder som prioriteres.

Fylkesrådets vurdering:

Namdalsbibliotekene og fylkesbiblioteket er i ferd med å avslutte tre års prosjektvirksomhet, og en felles bibliotekplan er nå utarbeidet for å videreføre samarbeidet og utviklingsarbeidet som er etablert. Planen er ambisiøs og omfattende, samtidig viser den til realistiske og konkrete løsningsmodeller. Folkebibliotekets rolle i samfunnet er i fokus, og visjonen "møteplass, mangfold, mulighet" er kjennetegn på de samarbeidende bibliotekenes verdigrunnlag. Fylkesbibliotekets rolle som veileder og koordinator for utviklingsarbeid har fått fornyet innhold i løpet av prosjektperioden. Fylkesrådet ser positivt på at fylkesbibliotekets kompetanserolle blir brukt i den alternative konsolideringen i Namdalen og i resten av fylket.

"Namdalsbibliotekene – plan for samarbeid og utvikling 2008-14" er en oppfølging av den nasjonale utredningen Bibliotekreform 2014, som kom høsten 2006. Prosjektsamarbeidet har imidlertid gitt fagmiljøet bakgrunn for å foreslå tiltak som først og fremst tar utgangspunkt i lokale og regionale behov og muligheter. Hovedmålet for tiltakene er å "styrke innbyggernes tilgang til kunnskap og opplevelser i de lokale bibliotekene og via internett, slik at trivsel, lærelyst, kreativitet, egenutvikling og aktiv deltagelse i samfunnet stimuleres".

Planen legger opp til at biblioteksamarbeidet skal ha sterk kommunal forankring, samtidig skal det regionale utviklingsperspektivet som har preget Namdalsbibliotekene i prosjektperioden videreføres. Jeg vil poengtere viktigheten av å fortsette det interkommunale og regionale samarbeidet. Konkretisering i form av partnerskapsavtaler, felles handlingsplaner og lokale økonomiplaner bør gjøres på de utviklingsområder som prioriteres.

Steinkjer, 28. oktober 2008

Annikken Kjær Haraldsen
fylkesråd for kultur

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Denne fylkesrådssaken gjelder høringsuttalelse om "Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling 2008-2014".

Høringsutkast til planen ble sendt ut på høring til kommunene, fylkeskommunen og andre berørte 13. juni 2008, og er et av resultatene etter Namdalsbibliotekenes og fylkesbibliotekets treårige samarbeidsprosjekt.

Planen er et forslag til samarbeidsavtale der politiske og faglige aktører viser sine forventninger og hva de kan bidra med i felles bibliotekutvikling og bibliotekdrift de kommende årene. Det legges opp til sterk lokal forankring samtidig som det regionale utviklingsperspektivet skal videreføres. Planen er et svar på hva Namdalsregionen og fylkesbiblioteket sammen kan bidra med inn i Bibliotekreform 2014.

Hjemmel/Referanse for saken:

Dokument 04/08017-92 Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling

Trykte vedlegg:

Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling 2008-2014

Utrykte vedlegg:

Høringsbrevet: 04/08017-92 Namdalsbibliotekene – plan for samarbeid og utvikling 2008-2014. Høringsrunde

Utredning:

Innledning/bakgrunn

Denne fylkesrådssaken gjelder høringsuttalelse om "Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling 2008-2014".

Høringsutkast ble sendt ut på høring til kommunene, fylkeskommunen og andre berørte 13. juni 2008.

Høringsutkastet ble godkjent av Namdalsbibliotekenes styringsgruppe den 23. mai. Etter høringsrunden skal planen revideres og legges fram til vedtak i kommunene og fylkeskommunen.

Høringsutkastet til bibliotekplan for Namdalsbibliotekene er et av resultatene etter tre års prosjektvirksomhet (2005-2008) under navnet "Namdalsbibliotekene. Samarbeid for bedre kvalitet og tilgjengelighet". Hovedmål har vært å utvikle bedre bibliotek tjenester i Namdalskommunene, gjennom interkommunalt samarbeid og bedre ressursutnyttelse til beste for brukerne. Et hovedelement i prosjektet har vært utvikling av en samordnet bibliotekplan for hele Namdal.

Prosjektet er drevet som et partnerskap mellom de 14 kommunene i Namdalen og fylkesbiblioteket, med utviklingsmidler fra kommunene, Nord-Trøndelag fylkeskommune og ABM-utvikling.

Prosjektorganisasjonen omfatter alle folkebibliotekene og har vært ledet av tre regionale bibliotekkoordinatorer og fylkesbiblioteksjefen som hovedkoordinator. Prosjektbeskrivelsen og Bibliotekreform 2014 har vært viktigste styringsdokumenter.

Ved siden av planen kan prosjektet vise til blant annet følgende resultater: Ny elektronisk infrastruktur med felles datasystem og mulighet for samsøk via internett; Felles nettside www.namdalsbibliotekene.no; Erfaring med regionale koordinatore og fylkesbiblioteket som hovedkoordinatorer; Markedsføringskampanje; Felles låneregler; Utprøving av en rekke formidlingstiltak i bibliotekene og på nett; Skolebibliotekløftet i Namdal; Faglig nettverk med regionmøter og Namdalsseminar; Samarbeid om kompetanseheving.

Namdalsbibliotekene som prosjekt avsluttes i 2008. Høringsutkastet som framlegges i denne fylkesrådssaken beskriver hvordan nye metoder og ideer kan videreføres som del av fast drift.

Saksframstilling/problemstillinger

Planprosess

Høringsutkastet for "Namdalsbibliotekene. Plan for samarbeid og utvikling 2008-2014" er utarbeidet på grunnlag av en omfattende prosess med deltagelse fra alle folkebibliotekene i Namdalen. Prosessen har pågått i hele prosjektperioden, som en integrert del av regionmøtene, koordinatormøtene og prosjektseminarene. I fellesskap har prosjektdeltakerne jobbet med dokumentasjon av utfordringer og erfaringer, idéutveksling, målformulering og tiltaksutforming. Fylkesbiblioteket har hatt hovedansvar for prosessledelse og koordinering underveis.

Planens innhold og fylkesbibliotekets rolle

Planen er et forslag til samarbeidsavtale der politiske og faglige aktører viser sine forventninger og hva de kan bidra med i felles bibliotekutvikling og bibliotekdrift de kommende årene. Det legges opp til sterk lokal forankring samtidig som det regionale utviklingsperspektivet skal videreføres. Det forutsettes at kommunene og fylkeskommunen knytter bibliotekplanen til lokal økonomi- og virksomhetsplanlegging, og at det settes av ressurser til tiltak som prioriteres. Planen er et svar på hva Namdalsregionen og fylkesbiblioteket kan bidra med inn i Bibliotekreform 2014.

Visjonen for Namdalsbibliotekenes samarbeid er uttrykt gjennom begrepene "*Møteplass, mangfold, mulighet*", og tar utgangspunkt i et mer tydelig publikumsperspektiv enn før. Samtidig synliggjøres bibliotekenes sammensatte samfunnsrolle: "Virksomheten favner begrepene kunnskap og opplevelser som helt grunnleggende beskrivelser av behov som finnes både hos enkeltmennesker og i samfunnet som helhet. Tjenestene skal kunne tilpasses alle, de skal kunne gis fra menneske til menneske og de skal være tilgjengelig digitalt via Internett."

Fylkesbiblioteket og folkebibliotekene har felles ansvar for at innbyggerne i Namdalen får bibliotektilbud som både dekker lokale og regionale behov, samtidig som tjenestene er framtidsrettet og i tråd med bibliotekloven.

Hovedmålet for planen er: "*Namdalsbibliotekene skal styrke innbyggernes tilgang til kunnskap og opplevelser i de lokale bibliotekene og via internett, slik at trivsel, leseglede, lærelyst, kreativitet, egenutvikling og aktiv deltagelse i samfunnet stimuleres*".

Planen er delt inn i følgende fire målområder. Under hvert målområde beskriver jeg fylkesbibliotekets ansvar spesielt:

- 1. Struktur og organisering:** Sikre og videreutvikle kompetansestrukturen, IKT-strukturen og samarbeidskulturen som er bygd opp i Namdalsbibliotekene, slik at regionenes bibliotekoppgaver kan løses på best mulig måte. Namdalsbibliotekene skal inngå som en tydelig aktør i Norgesbiblioteket.
Fylkesbibliotekets ansvar: Koordinering og stimulering av det faglige nettverket. Organisering av lånesamarbeid og frakt. Koordinering av regionale bibliotek tjenester, samt tilrettelegging og veiledning innen både bibliotekfag og bibliotektilknyttet informasjons- og kommunikasjonsteknologi.
- 2. Kompetanse og utvikling:** Legge til rette for kompetanseheving og utviklingsarbeid som sikrer gode tjenester for innbyggerne, og som er tilpasset kompetansestrukturen og geografien i Namdalen. Det er også en forventning under dette målområde at fylkeskommunen etablerer en støtteordning for bibliotekutvikling, med øremerking av 100 000,- pr år til Namdalsbibliotekene. Bakgrunnen for dette forslaget er at det i prosjektperioden har vist seg at relativt små summer i støtte til formidlings- og

kompetansetiltak har hatt stor betydning, også i regional sammenheng. Dette gjelder prosjekt som ikke dekkes ved nasjonale støtteordninger.

Fylkesbibliotekets ansvar: Tilrettelegge utdanningsopplegg og fagdager tilpasset behovet i Namdalen. Stimulere til utviklingsarbeid og utveksling av kunnskap og ideer. Bidra til fokus på lesing som grunnleggende aktivitet i samfunnet, ved kompetanseheving, formidling og samarbeid. Gi råd om måling av innovasjon og læring.

Det vil ikke være aktuelt fra fylkeskommunen/fylkesbiblioteket å opprette en øremerket støtteordning for bibliotekutvikling i Namdalsbibliotekene.

- 3. Innhold og tjenester:** Utvikle innholdet og tjenestene som Namdalsbibliotekene tilbyr slik at innbyggerne opplever biblioteket som en god og stimulerende arena for opplevelser, læring, informasjonstilgang og som flerkulturelt verksted.

Fylkesbibliotekets ansvar: Bidra til utvikling av bibliotekenes innhold og tjenester ved veiledning, kurs, møter, prosjekt og kampanjer, samt ved å tilby fjernlånstjenester, klassesett og diverse digitale tjenester. Ta et spesielt ansvar for lokalhistorie, sørsamisk og utvikling av biblioteket som møteplass og demokratisk læringsarena for alle.

- 4. Synliggjøring og alliansebygging:** Arbeide aktivt for at Namdalsbibliotekene skal være synlige i samfunnet, og for at det skal utvikles gode allianser med aktuelle samarbeidspartnere og støttespillere lokalt og regionalt.

Fylkesbibliotekets ansvar: Bidra til og ta initiativ til koordinert markedsføring av bibliotekenes verdigrunnlag og tjenester, både via plakater, brosjyrer, pressemeldinger og nettformidling. Stimulere til nytenking både når det gjelder markedsføring og alliansebygging i regionen.

Det legges opp til et felles løft med en lang rekke tiltak. Det er ikke meningen at alle skal jobbe like mye med de samme tiltakene. Hver enkelt kommune må analysere sitt utviklingsbehov, og prioritere oppgaver og økonomi ut fra det – både med tanke på lokal utvikling og med tanke på det regionale fellesskapet. I planens forord understreker prosjektets styreleder Steinar Aspli dette på følgende måte:

”Samarbeidet i Namdalsbibliotekene bygger på forståelsen av at alle har sterke sider som kan videreutvikles, og at samling og koordinering av ressursene styrker tjenestetilbudet overfor publikum. Alle trenger ikke være like gode på alt, men kompetansedeling og utviklingsarbeid på tvers av kommunegrensene gjør at felles nivåheving er mulig. Slik også med målene og tiltakene i denne planen: Oppgavene løses i fellesskap og det må gjøres avtaler om hvem som har kapasitet til å gjøre hva.”

Alternativ konsolidering

I Namdalsbibliotekene tenkes det konsolidering på en annen måte enn det som er skissert fra statens side. I stedet for å omorganisere og samle bibliotekene som avdelinger under en større organisasjon med felles biblioteksjef, foreslås det at biblioteksjefenes rolle skal styrkes lokalt og at de forplikter seg til å ta på seg koordineringsoppgaver i regionen på skift.

Prosjektordningen med tre regionale koordinatører avsluttes, det er imidlertid en forutsetning at fylkesbibliotekets kompetanserolle videreføres.

Konsekvenser

Planutkastet inneholder tydelige krav til kommunene som bibliotekteiere. Bibliotekbudsjettene må styrkes, og ifølge høringsutkastet er 10 % økning av bok- og personalbudsjettet et mål. Hver kommune må analysere og følge opp det som er utviklingsbehovet lokalt, og dette skal ses i lys av at folkebibliotekene er bundet sammen i et forpliktende regionalt samarbeid til beste for innbyggerne.

En realisering av bibliotekplanen vil kreve at partnerskapsavtaler, handlingsplaner og lokale økonomiplaner utarbeides innen de målområder og tiltak som prioriteres.

Konklusjon

"Namdalsbibliotekene – plan for samarbeid og utvikling 2008-2014" er et viktig redskap for å kunne fortsette styrkingen av bibliotek tjenestene i Namdalen. Den er både konkret og visjonær, den er forankret lokalt, og legger samtidig opp til videreføring av det regionale perspektivet som har preget samarbeidet i Namdalsbibliotekene så langt.

Oppfølging med partnerskapsavtaler, felles handlingsplaner og lokale økonomiplaner er nødvendig for at bibliotekplanen skal kunne realiseres.

Fylkesbibliotekets rolle blir først og fremst å ivareta kompetanserollen. I prosjektperioden har både behovet for og tilliten til fylkesbiblioteket som koordinator og utviklingsaktør blitt tydeliggjort.

Erfaringene fra arbeidet med Namdalsbibliotekene er gode, og det vil være naturlig at fylkeskommunen på samme måte som den enkelte kommune ser på hvordan samarbeidet og bibliotekutviklingen skal kunne videreføres.
